

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 11 septem. 1936
God. VII • Broj 36

Sokolstvo je najsvečanije proslavilo rođendan Nj. Vel. Kralja Petra II i proglasilo »Sokolsku Petrovu petoljetku« kao plan svoga rada do Kraljeva punoletstva

U celoj zemlji naše Sokolstvo proslavilo je na najsvečaniji način 14-esti rođendan Njegovog Veličanstva Kralja Petra II. U svih 2500 svojih jedinica naše Sokolstvo je toga dana manifestovalo svoju prekaljenu sokolsku ljubav, najdublju odanost i vernost prema svome Mladom Kralju i uzdanici svega našeg naroda, okupljajući se u duhu oko Njegova svetlog prestola, obnavljajući ponovno svoj položeni zavet i zavet ispisani u svim sokolskim srcima, da će celokupno jugoslovensko Sokolstvo uvek raditi i biti spremno žrtvovati se za svoga Kralja, svoj narod i svoju otadžbinu. A da bi i sa svoje strane na dan punoletstva svoga Kralja vidno obeležilo taj veliki i istorijski narodni datum svojim vidnim delima, naše Sokolstvo proglasilo je svečano na ovogodišnji Kraljev rođendan svoju »Sokolsku Petrovu petoljetku«, kao plan svoga rada, čije će plodove pokazati i primeti kao svoj obolus na dan Kraljeva punoletstva, u slavu svoga Mladog Kralja, a na korist svoga naroda i svoje mile otadžbine Jugoslavije.

Sokolska proslava Kraljeva rođendana u Beogradu

U Beogradu, kao sedištu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, sokolska proslava rođendana Nj. Vel. Kralja izvedena je naročito svečano. Toj svečanosti učestvovali su pored članova uprave Saveza, uprave Sokolske župe Beograd i svih sokolskih društava u Beogradu također i delegati iz svih sokolskih župa, koji su stigli u velikom broju.

Na Kraljev rođendan ujutro u 7 sati su se okupili pred Sokolskim domom Sokolskog društva Beograd-Matica, odakle su u povorci krenuli na reviju trupa na Banjicu. Na čelu sokol. povorke bila je sokolska glazba i konjica, a za ovom stupala je uprava Saveza s delegatima iz svih sokolskih župa i članstvom sokolskih društava iz Beograda, Zemuna i Pančeva. Nakon završenog revije trupa na Banjici, Sokoli su se u povorci opet vratili do Sokolskog doma Matice, odakle su na čelu sa saveznom zastavom i zastavama beogradskih sokolskih društava produžili u povorci do Kolarčevog univerziteta, gde je u 11.45 sati održana svečana sednica uprave Saveza.

Na Kolarčevom univerzitetu

Sokolska svečana proslava Kraljevog rođendana održana je u velikoj dvorani Kolarčevog univerziteta, koja je bila dupkom puna Sokolstva i građanstva.

Bina, na kojoj su bili okupljeni članovi savezne uprave na čelu sa zamenikom starešine braćom Ganglom, Panukovićem i Smiljanićem, bila je lepo dekorisana zastavama i zelenilom. Po sredini, pred velikim starešinskim stolom, bila je postavljena Kraljeva bista sokolske simbolike, a u pozadini bine nalazio se je veliki državni grb i s njegovih strana oznake godišta 1936—1941 kao sokolske Petrove petoljetke. Po sredini, za upravom Saveza, bila je sačena zastava, a sa strana nalazile su se zastave svih beogradskih sokolskih društava.

Tačno u 11.45 sati ušao je u dvoranu izaslanik Nj. Vel. Kralja, kapetan korvete g. Zdenko Vuković, dočekan oduševljenim poklicima cele dvorane Nj. Vel. Kralju.

Tu su već bili zauzeli svoja mesta predstavnici vlasti: izaslanik Nj. Sv. Patrijarha, protijeraj g. Milivoje Petrović, predstavnik Kraljevske vlade i ministar za fizičko vaspitanje naroda brat dr. Josip Rogić, ministar pravde g. dr. Nikola Subotić, českoslovački poslanik g. dr. Václav Girs, predstavnik Senata g. dr. Pavle Vujčić, predstavnik Narodne skupštine g. Josip Režak, nadabrin g. dr. Alkalaj, predstavnik starokatoličke crkve g. dr. Niko Kalodera, beogradski imam g. Hodžić, zastupnik ministra vojske i mornarice general g. Kukavič, zastupnik ministra građevinarstva arhitekta brat Momir Korunović, adutant Nj. Vel. Kralja general g. Ječmenić, izaslanik Glavnog generalštaba pukovnik g. Miličević, izaslanik Kr. mornarice poručnik bojnog broda g. Azalagić, izaslanik Zandarmerijskog puka kap. g. Jovanović, admiral brat Dragutin Prica, predstavnik Beogradskog univerziteta brat dr. Mihailo Gradojević, delegat Jugoslovensko-bugarske lige g. Milošević, delegat Jugoslovenskog učiteljskog udruženja g. Majstorović, predstavnice društva »Knežine Zorke«, predstavnice Kola srpskih sestara gde Đurić i Medorić, predstavnica Beogradskog ženskog društva gda Rašić, predstavnica Jevrejskog ženskog društva gda De Leon-Koen, delegat Jadranske straže g. dr. Juda Levi, kao i ostali ugledni predstavnici i gosti.

Kada je izaslanik Nj. Vel. Kralja zauzeo svoje počasno mesto, otpočela je svečanost Pašćanovim »Sokolskim pozdravom«, a zatim državnim himnom i sokolskom himnom »Hej Sloveni«, koje je otpelo Beogradsko pevačko društvo, posle kojih su priredene dugotrajne burne i oduševljene ovacije Nj. Vel. Kralju i Kraljevskom Domu.

Kada su se stišali poklici, svečanu sednicu uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije otvorio je prvi zamenik starešine brat Gangl sledećim pozdravnim govorom:

GOVOR BRATA GANGLA

—Braćo i Sestre!

Plenum uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije sastao se je danas na ovoj svečanoj sednici, da iskreno, istinski i dostojanstveno proslavi četrnaesti rođendan Njegova Veličanstva Petra II (svi prisutni ustaju i priređuju oduševljene ovacije Nj. Vel. Kralju), Kralja Jugoslavije i našeg najmilijeg sokolskog brata.

Da proslavimo taj praznik, vi ste se, braćo i sestre, odazvali našem pozivu u punom broju, kako smo to od vas i očekivali. I vi niste došli ovamo zbog našeg poziva, već ste došli i po diktatu svojih rodoljubivih srdaca, koja su vas upućivala na ovaj put, da na današnji svečani dan u našoj prestonici zajednički manifestiramo našu sokolsku i državljansku svest i našu duboku i žarku ljubav prema našem Mladom Kralju i prema čitavom Kraljevskom Domu. (Ponovni oduševljeni poklici: »Živeo Kralju!«)

Kako su danas ovde zastupane sve naše župe, njih 25 na broju, i to s povećim brojem svojih delegata, i kako su pored njih prisutne i uprave bratske župe Beograd i njenih jedinica s područja grada Beograda u punom broju, u ovom trenutku vidim pred sobom i osećam duhovno ujedinjenu Jugoslaviju koja u našim sokolskim naporima, rodoljubivim i idealnim nastojanjima teži svome opštem napretku i sjaju Karadordeve Zvezde, koja nas potstiče i poziva na pojačanu delatnost, da bi radom i žrtvama svojih sinova i kćeri naša draga domovina ostala snažna, velika i slavna! (Oduševljeno odobravanje). Sokolska Jugoslavija, koja je danas po vama zastupana u Beogradu, u isto vreme kada su sabrane sve naše sokolske jedinice diljem Jugoslavije — njih 2500 na broju — pozdravlja našeg Mladog Kralja na današnji Njegov rođendan i kliče mu gromki sokolski: Zdravo! (Dvoranom odjekuje oduševljeni gromki poklici: »Zdravo!«).

Pozdravljam vas, gospode i gospodo i sestre i braćo, vas gospode i gospodo, što ste nam se pridružili, da zajedno s nama date izraza svojim dinastičkim i patriotskim osećajima i svojim simpatijama prema sokolskim radničima i da svojom moralnom snagom poduprete naše sokolske stubove,

Zamenik saveznog starešine brat Gangl otvara svečanost

na kojima počiva divni zajednički naš dom, čiji se vrhovi spleću u veličanstvenu kupolu duhovne, moralne i fizičke snage jugoslovenskog Sokolstva. Ovog trenutka Belog Orla na Kraljevskom Dvoru okružuju jata stotina tisuća sivih Sokolova, kao dobrovoljna narodna vojska (oduševljeno odobravanje), koja pozna samo dva puta: u smelom poletu neustrašivo napred za sreću Mladoga Kralja, za sreću slobodnog naroda, za čast suverene i slobodne Jugoslavije (burno odobravanje) — ili u smrt, kada bi to od nas tražila i zahtevala domovina! — (Dugotrajno oduševljeno odobravanje).

Tada je brat Gangl pozdravio izaslanika Nj. Vel. Kralja, kapetana korvete g. Zdenka Vukovića, umolvši ga, da na Najvišem mestu izvoli biti tu-mać najveće ljubavi i najdublje vernosti i odanosti svega jugoslovenskog Sokolstva Njegovom Veličanstvu Kralju. U tome času dvoranom zaorili su gromki i oduševljeni pozdravi Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom Domu i Jugoslaviji.

Zatim je brat Gangl pročitao sledeći pozdravni telegram Nj. Vel. Kralju:

Pozdravni telegram Nj. Vel. Kralju

NJEGOVOM VELIČANSTVU KRALJU PETRU DRUGOM

BEOGRAD

Proslavljajući svojom svečanom sednicom i akademijom u sedištu Uprave Saveza i sličnim proslavama po celoj otadžbini, gde god kucaju verna i odana sokolska srca, četrnaesti rođendan Vašeg Veličanstva, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije, okupljajući u duhu radosna srca i uzdignuta čela celokupno svoje članstvo, kao naj-svežiji venac oko svetloga prestola na kome sedj Mladi Kralj Jugoslavije, i naš mili Starešina, pozdravlja Vaše Veličanstvo na današnji svečani dan najtoplijim pozdravom i najiskrenijim željama, kliče:

Sokolstvo je uza Te, Mladi naš Kralju, i nerazdvojno je od Tebe, čitni naš Starešino!
Zdravo!

Čitanje pozdravnog telegrama Nj. Vel. Kralju svi prisutni saslušali su stojeći i popratili na koncu burnim i oduševljenim poklicima »Zdravo« i »Živeo Kralju!«

Brat Gangl je tada ujedno izvestio, da je Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije primio prigodom Kraljevog rođendana brojne telegrafske i pismene čestitke, među kojima pozdrave i čestitanja Kraljevskih Namesnika, gg. dra Radenka Stankovića i dra Iva Petrovića, čestitke bratske Českoslovačke obce sokolske, Saveza bugarskih Junaka, brata Junaka prof. dra Mihaila C. Mineva, Saveza rusog Sokolstva i t. d.

Zatim je brat Gangl poimence toplo pozdravio sve već pomenute prisutne visoke predstavnike crkvenih, civilnih i vojnih vlasti, koji su bili srdačno i oduševljeno aklamirani, kao također i predstavnike zastupanih korporacija, ustanova i nacionalnih udruženja.

U nastavku svog govora brat Gangl je rekao:

— Sve ono na što smo se odlučili svojom slobodnom voljom, sve ono što danas osećamo i što želimo da izvedemo, po inicijativi bratske Sokolske župe Sarajevo, a što ćemo i izvršiti u narednih pet godina do Kraljeve punoletnosti, čućemo na današnjoj svečanoj sednici. Taj našoj težnji i svemu našem sokolskom žiću i biću dali smo osnovicu već prvog dana našeg sokolskog ujedinjenja u Novom Sadu pre sedamnaest godina. A danas mogu i moram sa zadovoljstvom da naglasim, da u toku našeg zajedničkog sokolskog života nikada nismo sustali niti skretali ni na levo, ni na desno (odobravanje), nego smo uvek išli ravno, iako teško, često trnovitim stazom sokolske radnosti, a tako moramo i nadalje da kročimo ravnom cestom, svome postavljenom uzvišenom cilju, kroz sve vihore sadašnjice i ne žaleći žrtava (odobravanje). Preduboko su nam se urezale u dušu velike reči blagopokojnog Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja (svi prisutni ustaju i kliče: »Slava Mladi«), koje je izrekao u svojoj znamenitoj deklaraciji dne 6 januara 1929: »Moja je sveta dužnost, da svim sredstvima čuvam državno i narodno jedinstvo. I ja sam rešen, da ovu dužnost bez kolebanja izvršim do kraja. Čuvati jedinstvo na-

Izaslanik Nj. Vel. Kralja i predstavnici vlasti na sokolskoj proslavi Kraljevog rođendana na Kolarčevom univerzitetu

